

Fresco in Enspijk

De fresco van de Madonna met Kind – die op de zuidwand van het koor enigszins verscholen te bewonderen valt – staat tijdens Open

Monumentendag centraal in de kerk van Enspijk. Deze muurschildering dateert uit de eerste helft van de vijftiende eeuw.

Maria, de moeder van Jezus, is de patroonheilige van deze kerk. Het kerkgebouw heeft van oorsprong een vaste band met Landgoed Mariënwaerdt. Baron Otto van Verschuer van het landgoed Mariënwaerdt is twee jaar geleden vanuit deze kerk naar zijn laatste rustplaats gebracht.

Archeologisch onderzoek heeft aangetoond dat er in Enspijk al rond het begin van de jaartelling bewoning was. Er zijn resten gevonden uit de late ijzertijd en uit de vroeg-Romeinse tijd. Voor zover bekend dateren de eerste mededelingen over Enspijkse kerk uit 1129. In dat jaar stichtte gravin Alveradis de Premonstratenzer abdij Mariënweerd, waarbij zij het klooster goederen schonk onder andere uit Enspijk. Vervolgens wordt in 1456 ene Henricus van Mirle, conventueel van Mariënweerd, als pastoor van “Eynspyck” genoemd.

Na de Reformatie, in de tweede helft van de 16e eeuw, behoorden de kerk van Enspijk en die van Deil tot één kerkelijke gemeente. Volgens een lijst van namen van predikanten in het kerkarchief komt de eerste predikant in Enspijk in 1625. In het verslag uit 1796 staat dat in dat jaar de klok uit de toren viel en deze opnieuw gegoten moest worden. Deze klok hangt er nu nog en draagt het randschrift in Romeinse letters: “Henricus Petit anno 1796”.

Gedurende de Franse periode was in 1807 een wet uitgevaardigd die inhield dat het niet langer was toegestaan om in de kerk te begraven. In 1822 krijgt het oude kerkhof een opknapbeurt door het verven van het hek en graven van een sloot. In 1842 werden de muren rondom dit kerkhof gezet. Het baar- of knekelhuisje is echter pas in 1873 gebouwd. Aan de noordkant bevindt zich een gewelfde grafkelder. Deze is afgesloten. Maar bij het leggen van de nieuwe tegelvloer is de plaats van de kelder herkenbaar gebleven in het patroon van deze vloer.

In 1918 is de granieten vloer onder de preekstoel vervaardigd. Voor die tijd bestond de kerkvloer voor het grootste deel uit al dan niet geschilderde houten vloerdelen en betegeling. In 1925 kreeg het gebouw elektriciteit en werden de kaarsen vervangen door lampen. In 1974 ontstond grote schade na blikseminslag, een aanleiding om in 1978 een complete renovatie te starten. In 2009 heeft de gemeente Geldermalsen de toren onder handen genomen.

Kijk [hier](#) voor meer informatie over de geschiedenis van deze kerk.

Dit artikel is eerder verschenen op de website van Nieuwsblad Geldermalsen op 5 augustus 2016.